

Nazywam się Olga Radziejewska Mieszkam Pyzdrach

To moje miasto
z lotu ptaka.

Zapraszam Was
na wycieczkę:

Nadwodnym
szlakiem zachwyć
się ptakiem,
popatrz na drzewa,
gdy woda śpiewa.

Cele wycieczki:

Promowanie przyrodniczych walorów środowisk wodnych.

Łączenie edukacji przyrodniczej i ekologicznej z pasją turystyki wodnej i rowerowej.

Zachęcanie do aktywnego spędzania czasu wolnego i obcowania z przyrodą.

KONKURS

Na trasie wycieczki rozdamy karteczki. Rozwiązać krzyżówkę jak zwykłą kartkówkę - to będzie zadanie, a w haśle powstanie - z pomocą kompasu - nazwa wód wśród lasu.

Co zabrać ???

humor
lornetkę
aparat foto
kanapki
kompas
przygotuj

Dokąd...?

Pyzdry

Tutejsze okolice Warty to różne formy ochrony.
Przemierzać będziemy

obszary Natura 2000 -

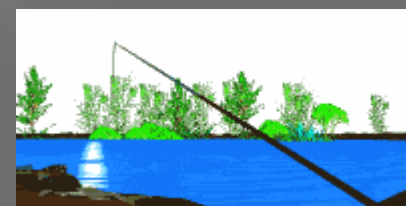
Dolinę Środkowej Warty,
Ostoję Nadwarciańską,
oraz Lasy Żerkowsko - Czeszewskie.

Wycieczka rozpocznie się
w Nadwarciańskim PK,
a skończy w północnej części
Żerkowsko - Czeszewskiego PK.

Popłyniemy z Pyzdr
w dół rzeki Warty.

Plan wycieczki

Długość trasy ok. 30

07.50 START - zbiórka na przystani wodniackiej TTW *Perkoz* w Pyzdrach

08.00 - 09.30 - wodna podróż *Doliną Środkowej Warty* -10 km

09.30 - rozpoczynamy wędrówkę po Uroczysku Warta

- *ścieżka edukacyjna *Starorzecze* - 2 km

- *postój i posiłek przy leśniczówce Warta

- *starorzecza Kierzek i Podkowa oraz Lutynia

- *stanowisko archeologiczne (droga z leśniczówki do Dębna - 5,5 km)

13.00 - Kościół w Dębnie

13.15 - rezerwat *Dębno nad Watrą*

13.45 - przeprawa promowa na drugą stronę Warty

14.15 - wyruszamy nadwarciańskim brzegiem czerwonym szlakiem rowerowym w górę rzeki -3,5 km

15.00 - OEL w Czeszewie

15.30 - w kierunku północnym -2km

15.45 - rezerwat *Dwunastak*

16.00 - leśniczówka w Sarnicach, konkurs, posiłek

17.00 - w drogę do Miłosławia -4 km

17.30 - park w Miłosławiu

18.30 - w kierunku *Darzboru* pomiędzy stawami -2 km

19.00 - ognisko przy zameczku, rozdanie nagród konkursowych

20.30 - zakończenie wycieczki

Trasa wycieczki

1. Pyzdry PRZYSTAŃ TTW *Perkoz*

Wodna podróż katamaranem i Czarnym Bocianem *Doliną Środkowej Warty* -dwie 7-8 osobowe grupy.
W leśniczówce przesiadamy się na rowery.

14. Zameczek myśliwski, ognisko

13. Park w Miłosławiu

12. Sarnice

11. Rezerwat *Dwunastak*

10. OEL w Czeszewie

9. Przeprowa promowa

8. Rezerwat *Dębno nad Wartą*

7. Kościół w Dębnie

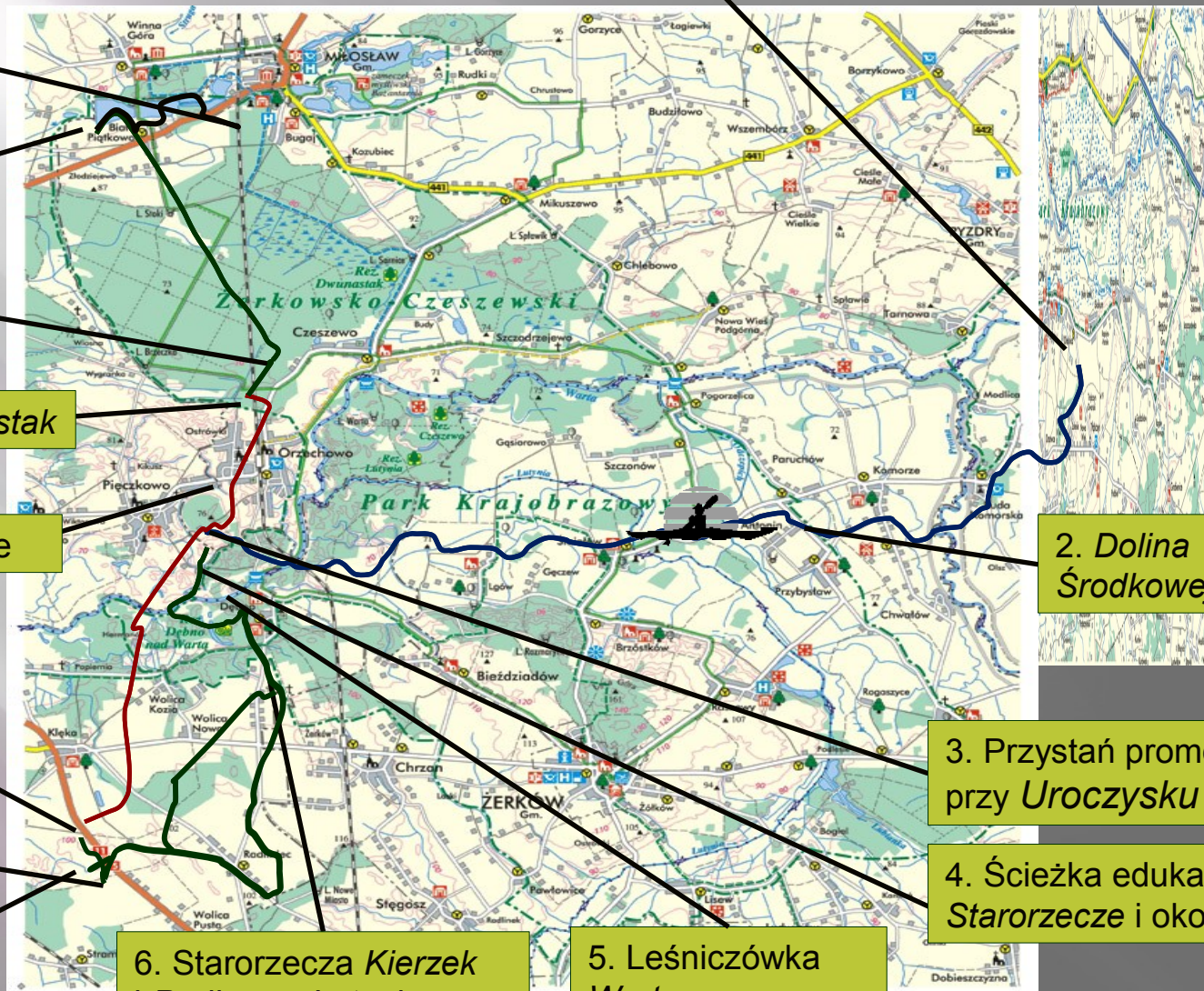
6. Starorzecza *Kierzek* i *Podkowa*; *Lutynia*

5. Leśniczówka *Warta*

2. *Dolina Środkowej Warty*

3. Przystań promowa przy *Uroczysku Warty*

4. Ścieżka edukacyjna *Starorzecze* i okolice

Start

1. Przystań wodniacka w Pyzdrach TTW Perkoz

Katamaranem i Czarnym Bocianem...

...płyniemy na zachód z prądem
rzeki, w kierunku Żerkowsko -
Czeszewskiego
PK.

Okoliczne tereny leżą w dorzeczu Warty, odwadniają je też Miłosławka i Lutynia. Rzeki utworzyły liczne, niezwykle malownicze starorzecza, które w okresie przelotów pełnią funkcje żerowisk ptaków wodnych. Ptaki zakładają też tu gniazda. Wiele gatunków podlega szczególnej ochronie.

2. Dolina Środkowej Warty

Można tu spotkać m. in.:

łyśki

krzykliwy

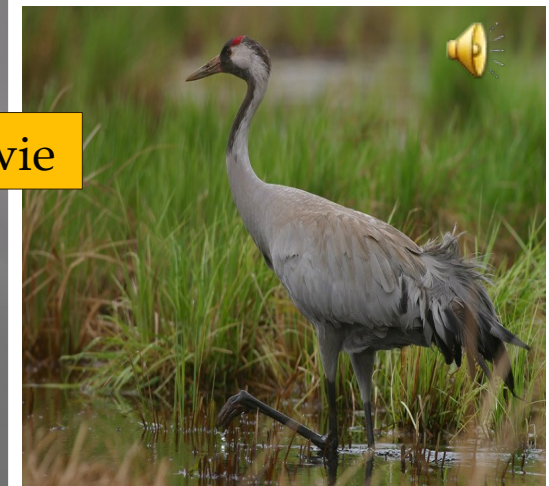
łabędzie

niemy

kaczki

żurawie

3. Wysiadamy przy promie

4. Uroczysko Warta i Duża Starucha

Kompleks lasów Czeszewskich położony na lewym brzegu Warty, u ujścia Lutyni, to jeden z najcenniejszych obiektów przyrodniczych Wielkopolski.

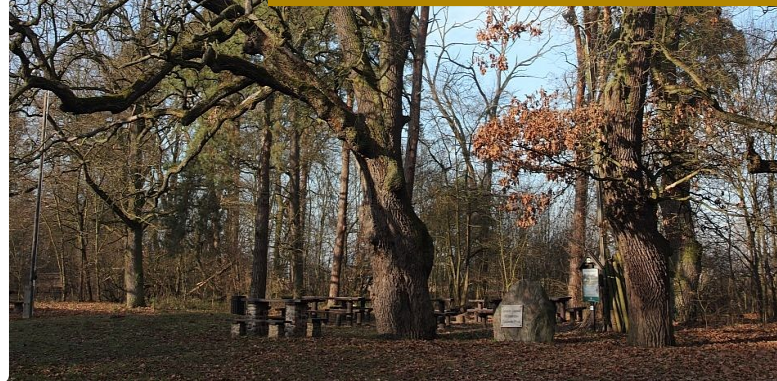
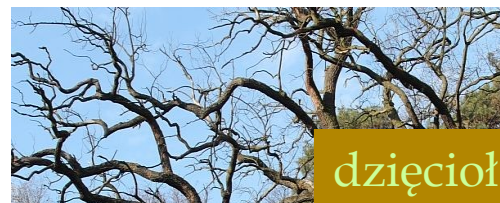
Walory tego obszaru to naturalność występujących zbiorowisk powstałych pod wpływem rzek.

Poznajemy okoliczny teren
ścieżką edukacyjną
STARORZECZE

Od „Dębów Wojewodów”
(tu podpisano akt powołania
Żerkowsko- Czeszewskiego PK)
poprzez nadrzeczne lasy
i zarośla...

może nas
przywoła głos
tego dzięcioła,

dzięcioł średni – jest tu
jedna z największych kolonii
tego ptaka

Na tym odcinku Warta została uregulowana
w drugiej połowie XIX w. przez ówczesne państwo
Pruskie , m. in. dla ułatwienia spławu drewna.

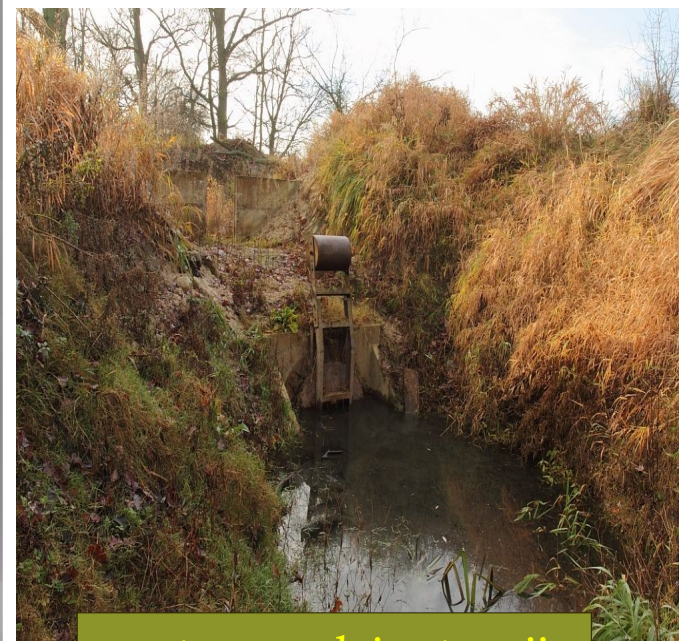
...a może będzie to pomysł dobry,
posłuchać, czy tu fukają bobry...,
podziwiać można też wiązy,
dęby,
topole, klony, po bobrach z

...dla wędrownego oka otucha –
przed nami jawi się już Starucha.

Tutaj zawsze jest woda.

system małej retencji

Przy starorzeczu *Duża Starucha* możemy obserwować działania retencyjne - gdy poziom wody w rzece jest wyższy niż w starorzeczu, kłapa specjalnie zamontowanej zastawki otwiera się pod wpływem ciśnienia wody. Kiedy woda zacznie opadać, kłapa odetnie odpływ i woda pozostanie zgromadzona.

Mieszkańcem miejsca bywa tu wydra
tak niebezpieczna dla ryb jak hydra.
Kozioróg dębosz – owad chroniony,
kumak nizinny zadomowiony.
Przy starorzeczach runa leśnego
gatunków wiele jest mój kolego.
Smardze, grązele oraz grzybienie
dają turyście niezłe wrażenie.

wydra

kumak nizinny

smardze

grązele

grzybienie

kozioróg dębosz

5. Leśniczówka *Warta*

Tu, koło leśniczówki,
dla nóg oraz dla główki
mamy krótki posiłek,
by wspomóc trud, wysiłek.
Czekają tu rowery,
więc rower plus spacer.

6. Starorzeczka Kierzek i Podkowa ; Lutynia

Jedziemy na południe,
woda szumi cudnie.
W trasie po lesie
nas droga niesie,
by szukać śladów
dawnych sąsiadów.

7. Kościół w Dębnie

Widzimy gotycki kościół z XV w. Wniebowzięcia Najświętszej Panny Marii. Ufundował go rodowity mieszkaniec Wincenty Kot – późniejszy arcybiskup gnieźnieński i prymas.

Jest to kościół
jednonawowy,
z okrągłą wieżyczką
mieszczącą schody.
Od południowej strony
dobudowana została
neogotycka kruchta.

Kilkadziesiąt metrów
dalej są ruiny
bożnicy żydowskiej.

8. Rezerwat Dębno nad Wartą

W rezerwacie chronione są rzadkie gatunki zwierząt bezkręgowych.

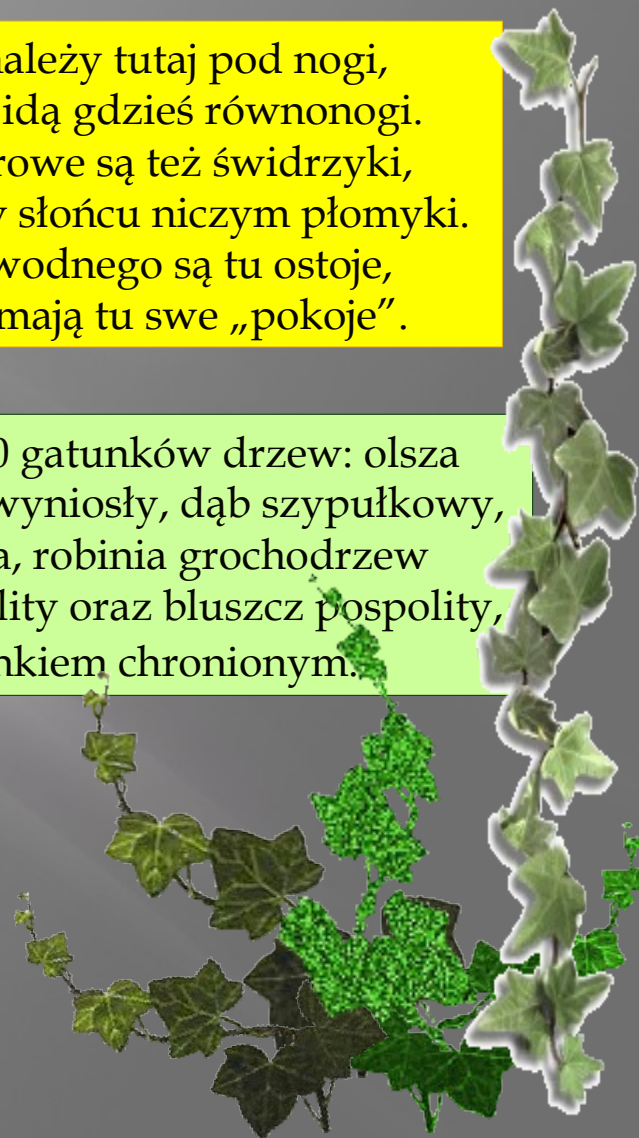
równonogi

ślimaki świdrzyki

Patrzeć należy tutaj pod nogi,
bo pewnie idą gdzieś równonogi.
Centymetrowe są też świdrzyki,
co błyszczą w słońcu niczym płomyki.
Ptactwa wodnego są tu ostoje,
błotne też mają tu swe „pokoje”.

Jest przeszło 20 gatunków drzew: olsza
czarna, jesion wyniosły, dąb szypułkowy,
sosna pospolita, robinia grochodrzew
i świerk pospolity oraz bluszcz pospolity,
który jest gatunkiem chronionym.

9. Rowerowa przeprawa promowa

Bierzemy rowery i raz, dwa, trzy, cztery, z drugiej strony Warty dla nas szlak otwarty.

Od Orzechowa wprost do Czeszewa
woń rzeki ciągle wiatr nam przywiewa.

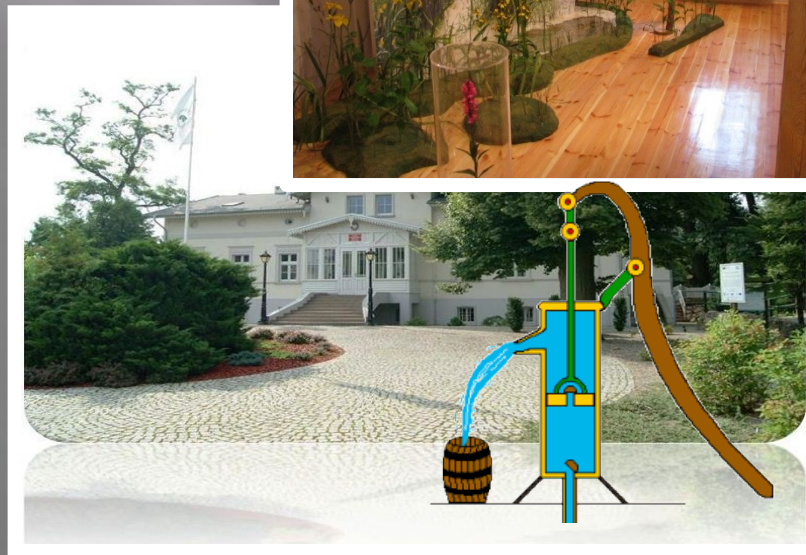
Przystanek teraz mamy w Czeszewie,
rower postawmy gdzieś tam przy drzewie.

10. Ośrodek Edukacji Leśnej *Centrum Zarządzania Łęgami w Czeszewie*

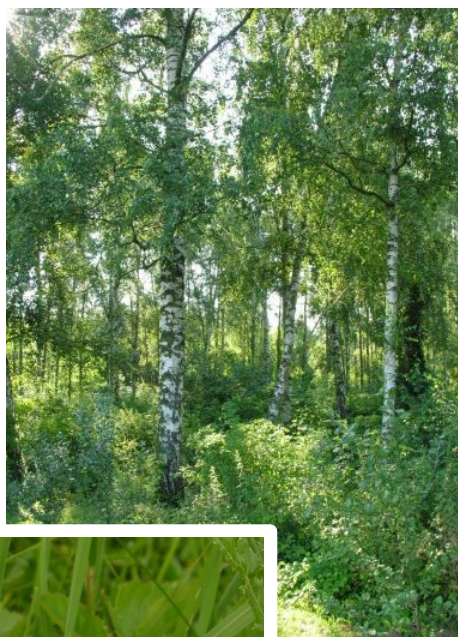
Jest tu instalacja edukacyjna *Rzeka*
-przestrzenny model koryta rzeki
zbudowany z materiałów naturalnych
(ziemia, kamienie, drewno).

Ta prezentacja to super zabawa
i nauka w jednym – wrażenia
akustyczne, wizualne i dotykowe
mają uzmysłowić rolę rzeki i wody
w życiu roślin, zwierząt i człowieka.

Przez las oraz ulice – droga na Sarnice

11. Rezerwat Dwunastak

Na północ podróż wiedzie z Czeszewa
i słyhać ciągle, jak ptak gdzieś śpiewa.
Niezbýt to długa trasa dla ptaka,
bo w dali widać już *Dwunastaka*.
Jest to rezerwat grądu niskiego,
łęgu i lasu też mieszanego.
Są tutaj dęby i stare sosny –
sześciu pokoleń znają los prosty.
A razem z nimi graby, jesiony,
lipy i olchy, wiąz oraz klony.
I bujne runo, a w runie kruszczyk-
chroniony storczyk, w dziupli zaś puszczyk.

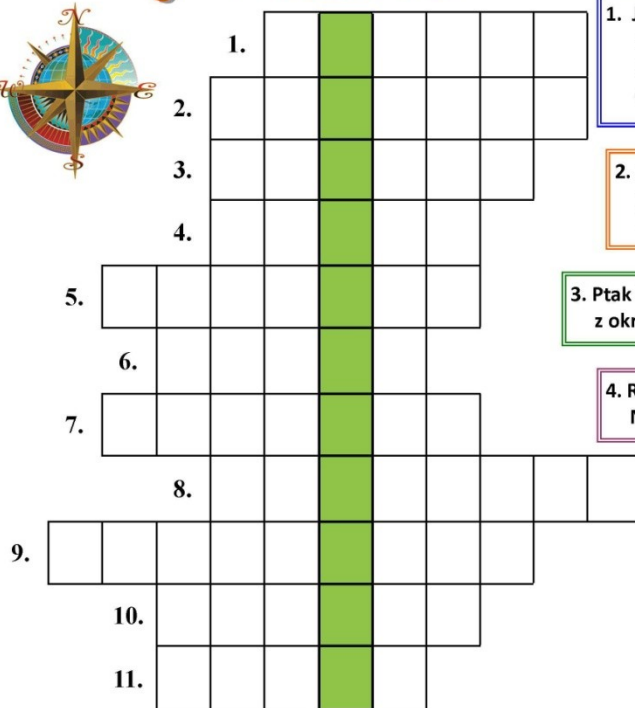

kruszczyk

12. Sarnice

Krzyżówka konkursowa

1. Jaki kierunek świata masz po prawej stronie, płynąc promem z Dębna do Orzechowa?

2. Nazwa rzeki płynącej na terenie Uroczyska Warta.

3. Ptak błotny z określeniem *siwa*.

4. Rzeka w obszarze Natura 2000.

5. Od tych ptaków wzięło swą nazwę TTW w Pyzdrach.

6. Jak nazywają się te zwierzęta?

7. Jedno ze starorzeczy na terenie Uroczyska Warta.

8. Miejscowość z OEL.

9. W jakim kierunku należy iść od Dwunastaka do stawów w Miłosławiu ?

10. Ptaki wodne średniej wielkości o krótkiej szyi.

11. Płaz spotykany w okolicy warciańskich starorzeczy.

Hasło _____

Imię i nazwisko _____

A w dali..., co tam ? To leśniczówka.
Metrów niewiele, chyba ze stówka.
Tu odpoczniemy, lecz nasze główki
odgadną hasło wodnej krzyżówki.

lipa
drobnolistna
Brodacz
obw. 330 cm

Stąd droga wiedzie do Miłosławia,
a to, co moją ciekawość sprawia,
to rybne stawy z fauną i florą
i pewnie ryby tam nawet biorą.

W drodze spotkamy
może bieliki i kani
rude na piórach smyki.

Kobuz, krogulec
to ptaki w
lesie,
ale ich głos się nad
wodę niesie.

kobuz

A pośród stawów -
w parku uliczki
- tam pewnie zaraz
usłyszysz zniczki.

zniczki

krogulec

13. Park w Miłosławiu

200 lat temu był utworzony, wprzód po francusku, potem zmieniony na styl angielski i romantyczny, w każdym bądź razie jest fantastyczny.

Z powierzchni prawie 40 ha - 6 to wody.
Ałutami parku są liczne stawy,
3 zadrzewione wyspy, 4 malownicze
kanały, nad którymi przerzucono mostki.

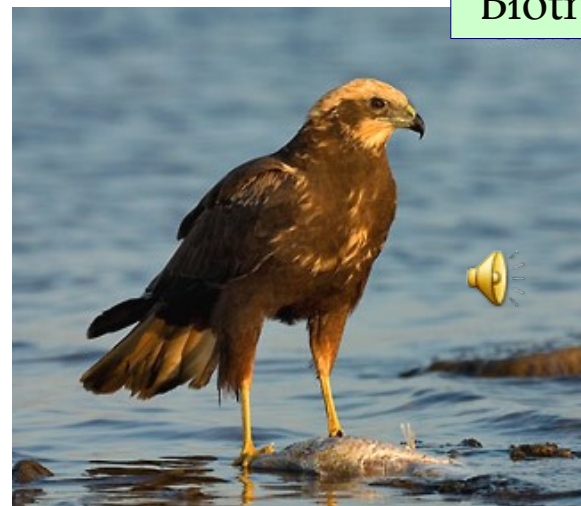
W parku oraz na terenie okolicznych stawów przebywa i okresowo gniazduje wiele ptaków wodnych.

hełmiatka

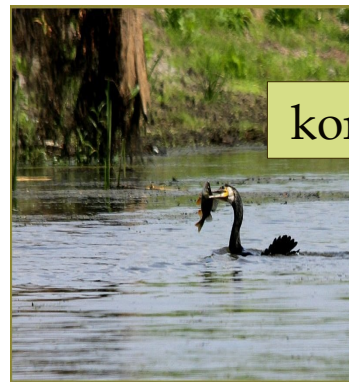
perkoz
rdzawoszyi

Błotniak stawowy

kormoran

Park nabywa swej urody, wszak pomniki tu przyrody
to miłorząb dwuklapowy, przy Słowackim szypułkowy
rozłożysty dąb ma wartę i kaukaskiej lipy wartę
drzewo jest też obejrzenia, bo to piękne są wrażenia.
Rośnie platan pochylony oraz grube dwa jesiony .

dąb szypułkowy

lipa kaukaska

miłorząb
dwuklapowy

ogrod-gardener.pl

platan

14. Zameczek myśliwski, ognisko

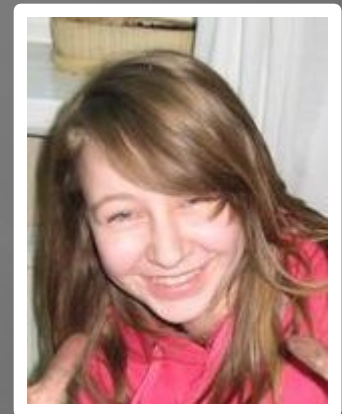
W otoczeniu głosów ptactwa
oraz roślin wręcz bogactwa,
lip, co tworzą tu aleje,
dawne pamiętając dzieje,
w blasku stawów, tęcz koloru
dojeżdżamy do *Darzboru* .

Stad odbiorą nas rodzice.
Wspólnie z nami zasiądą przy ognisku.
Rozstrzygniemy konkurs, pośpiewamy,
pogawędzimy.

Bibliografia i fotografie

wolicakozia.pl
tomeksczasny.pl
slavo-1925.flog.pl
fishing.pl
agatka123.blogspot.com
fotoplatforma.pl
poznan.gazeta.pl
fludi.pl
helios.et.put.poznan.pl
romulus83.bikestats.pl
miloslaw.info.pl
marek.smolarkiewicz.org
pinger.pl
to-polska.pl
jarocin.poznan.lasy.gov.pl
grzesiak.kei.pl
panoramio.com
zerkow.pl
regionwielkopolska.pl
pyzdry.pl
pl.wikopedia.org
wedkuje.pl

**Dziękuję za uwagę.
Zapraszam na kolejne
wycieczki przyrodnicze.**